

ผลกระทบของคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหาร
ทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

Effects of Learning Organizational Characteristics on Human Resource Management
Efficiency of Small and Medium-Sized Enterprises in the North East of Thailand

วันเพ็ญ ออมรatin¹

รศ.ดร. ปพฤกษ์ อุดสาหะวิวัฒน์กิจ²

อ.ดร. กนก เสวตสมบูรณ์³

บทคัดย่อ

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Sized Enterprises : SMEs) มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างมาก ปัจจุบันกำลังอยู่ในสภาวะของการแข่งขันที่รุนแรงจากกระแสโลกาภิวัตน์ การพัฒนาธุรกิจให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งเพื่อความอยู่รอด ดังนั้น ผู้จัดจึงได้ศึกษาผลกระทบของคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 153 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ F-test การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคุณ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเก็บปัญหาอย่างมีระบบ ด้านการทดลองใช้วิธีการใหม่ๆ ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนและเรื่องในอดีต ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์และวิธีการที่ดีที่สุดของผู้อื่น และด้านการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและ

¹ นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการจัดการบริษัท คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประชานกรรมการ

³ อาจารย์ ดร. คณะการบัญชีและการจัดการ

มีประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs มีความคิดเห็นด้วยกันว่ามีการมีประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวมและรายด้าน อよู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความสอดคล้องกับกลยุทธ์ธุรกิจ ด้านการมุ่งเน้นประสิทธิผล ด้านศักยภาพการแข่งขันทางด้านทุน ด้านความคล่องตัวในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการให้บริการที่รวดเร็ว และด้านความเป็นมืออาชีพ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่มีทุนจำกัดเป็นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยกันว่ามีการมีประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวม คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ ด้านการทดลองใช้วิธีการใหม่ๆ ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคนและเรื่องในอดีต ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์และวิธีการที่ดีที่สุดของผู้อื่น ด้านการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพแตกต่างกัน ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่มีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยกันว่ามีคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพแตกต่างกัน และผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่มีรายได้อืดอิ่มแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยกันว่ามีคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านการแก้ปัญหาอย่างมีระบบแตกต่างกัน ($p>0.05$)

จากการวิเคราะห์ทดสอบพันธ์และผลกระทบ พน.ว่า 1) คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคนและเรื่องในอดีต ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์และวิธีการที่ดีที่สุดของผู้อื่น และด้านการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับการมีประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านความสอดคล้องกับกลยุทธ์ธุรกิจ ด้านการมุ่งเน้นประสิทธิผลด้านศักยภาพการแข่งขันทางด้านทุน ด้านความคล่องตัวในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการให้บริการที่รวดเร็ว และด้านความเป็นมืออาชีพ และ 2) ประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านความสอดคล้องกับกลยุทธ์ธุรกิจ ด้านการมุ่งเน้นประสิทธิผล ด้านศักยภาพการแข่งขันทางด้านทุน ด้านความคล่องตัวในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการให้บริการที่รวดเร็ว และด้านความเป็นมืออาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคนและเรื่องในอดีต ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์และวิธีการที่ดีที่สุดของผู้อื่น ด้านการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อก่อให้เกิดทักษะการมีประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์และสามารถพัฒนาองค์กร สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมสนับสนุนการติดสินใจในการดำเนินงาน และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้แก่กลุ่ม

ธุรกิจ SMEs หรือก่อคุ่มธุรกิจอื่น ที่สนใจนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของธุรกิจในอนาคตต่อไป

Abstract

Small and medium-sized enterprises (SMEs) have a significant role in Thai economy. According to the globalization nowadays, Thai's SMEs encounter with the intensive competition in the global markets. To develop a business to be a learning organization is one of strategies for surviving. Thus the researcher conducted a study of effects of learning organizational characteristics on human resource management efficiency of Small and Medium-Sized Enterprises by using a questionnaire as an instrument for collecting data from 153 entrepreneurs of SMEs in the Northeast of Thailand. The statistics used for analyses the collected data were F-test (ANOVA and MANOVA), multiple correlation analysis, and multiple regression analysis.

The findings revealed that SMEs entrepreneurs agreed with having learning organization both as a whole and in each of all these aspects at a high level : systematic problem solving, experimentation with new approaches, learning form their own experiences and past history, learning from the experiences and best practices of others and transferring knowledge quickly and efficiently. The respondents also agreed with having human resource management efficiency both as a whole and in each of all these aspects at a high level : congruence with business strategy, effectiveness orientation, cost competitiveness, administration liquidity, timeliness and professional services.

The SMEs entrepreneurs with different registered agreed differently with having efficiency of human resources management as a whole, learning organizational characteristics as a whole, and in the following aspects : systematic problem solving, experimentation with new approaches, learning from their own experiences and past history, learning from the experiences and best practices of others, and transferring knowledge quickly and efficiently. The SMEs entrepreneurs with different operational timing agreed differently with having learning organizational characteristics in the aspect to transferring knowledge quickly and efficiently. Also, the SMEs entrepreneurs with different yearly incomes agreed differently with

having learning organizational characteristics in the aspect to systematic problem solving ($p>0.05$).

According to analyses of the data in terms of relationships and effects, the following were found : 1) the learning organizational characteristics in terms of systematic problem solving, learning from their own experiences and past history, learning from the experiences and best practices of others, and transferring knowledge quickly and efficiently, had effects on and positive relationship with the human resource management as a whole and in terms of congruence with business strategy, effectiveness orientation, cost competitiveness, administration liquidity, times line, and professional services, 2) human resource management efficiency in terms of congruence with business strategy effectiveness orientation, cost competitiveness, administration liquidity, times line, and professional services had effects on and positive relationships with the learning organization systematic problem solving, learning from their own experiences and past history, learning from the experiences and best practices of others, transferring knowledge quickly and efficiently.

In conclusion, learning organizational characteristics had effects on and positive relationships with the human resource management efficiency. The results of this study could be applied to develop and promote learning organizational characteristics of the SMEs and lead to effective human resource management skills, organization development, and competition advantage. It also could be used in enhancing effectiveness and productivity of SMEs and other types of business as a guideline for operational development in the future.

บทนำ

สังคมโลกในปัจจุบันกำลังอยู่ในยุคสารสนเทศ เป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารองค์กร รวมทั้ง สมาชิกองค์กร ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน กำลังแข็งแกร่งกับสภาวะเปลี่ยนผันตัวรุนแรงตามแนวกระแสโลกภัยวันนี้ รากฐานหนึ่งของธุรกิจไทย คือ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Sized Enterprises : SMEs) ซึ่งมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างมาก เนื่องจากเป็นกิจการที่สร้างมูลค่าแก่ระบบเศรษฐกิจอย่างมหาศาล ทั้งในแง่ของการสร้างงาน สร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างรายได้มีบทบาทหลักหลาย เป็นไก่หัวผู้ผลิต ผู้กระจายสินค้าและผู้ให้บริการซึ่งเป็นผู้ประกอบการทำหน้าที่ทั้งในด้านการสร้างสรรค์ และอำนวยความสะดวกต่อธุกรรมทางเศรษฐกิจ ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา SMEs ขาดการพัฒนาในเชิง การแข่งขันไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการประกอบการ การตลาด ระบบการบริหารจัดการ เงินทุน การ

พัฒนาผลิตภัณฑ์ การบริการ และการพัฒนาทักษะบุคลากรทำให้ขาดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะในช่วงที่ประเทศไทยกำลังเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจ ส่งผลให้ SMEs บางส่วนต้องปิดกิจการลง ประกอบกับในปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางธุรกิจได้เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว SMEs ต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงทั้งภายในประเทศและระดับโลก (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2544 : 1-3)

องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่มและระดับองค์กร ประกอบด้วย การแก้ปัญหาอย่างมีระบบ การทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ การเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนและเรื่องในอดีต การเรียนรู้จากประสบการณ์และวิธีการที่ดีที่สุดของผู้อื่น การถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นธุรกิจหากต้องการอยู่รอดในสังคมโลกยุคนี้ ย่อมปฏิเสธกระบวนการพัฒนาองค์กรนี้ไม่ได้ เพราะทุกองค์กรที่ต้องการก้าวทันคู่แข่งขัน และก้าวล้ำคู่แข่งขันต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ องค์กรที่สามารถพัฒนานาบุคคลกรของตนเอง ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และรวดเร็วกว่าคู่แข่งขัน ได้เปรียบคู่แข่งขัน และองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะขับเคลื่อนหน่วยธุรกิจนั้นก็คือ ทรัพยากรมนุษย์ (อรจรีชัย ณ ตะกั่วทุง 2549 : 5)

การบริหารทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพมีความจำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติงานให้ได้ผล งานสูงสุด (High – Performance Work Practices) การเรียนรู้ขององค์กรต้องมีความสอดคล้องกับกลยุทธ์ของธุรกิจ (Congruence with Business Strategy) โดยเชื่อมโยงความตั้นทันหรือระหว่างสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร ด้านการมุ่งเน้นประสิทธิผล (Effectiveness Orientation) เพื่อให้หน่วยงานในองค์กรทำงานบรรลุเป้าหมายทั้งหน่วยงานของตนและขององค์กรโดยส่วนรวม ด้านศักยภาพการแข่งขันทางด้านต้นทุน (Cost Competitiveness) โดยมุ่งเน้นการให้บริการที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ ด้านความคล่องตัวในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Administration Liquidity) ที่ໄกส์และสะគកต่อผู้ใช้บริการ มากที่สุด ด้านการให้บริการที่รวดเร็ว (Timeliness) เพื่อลดขั้นตอนในการทำงานที่ซ้ำซ้อน ด้านความเป็นมืออาชีพ (Professional) มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม เช่น การพัฒนาศักยภาพพนักงาน การกำหนดกลยุทธ์ ค่าตอบแทน และการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อการให้บริการที่รวดเร็วเป็นคุณ (ใจจิตต์ มนนาค 2541 : 4-5)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์หรือไม่อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก

ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปใช้ เป็นแนวทางในการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs และส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาองค์กรด้านการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมปัจจุบันและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน พร้อมทั้งกิจการได้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

ความนุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. เพื่อศึกษาผลกระทบของคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีรูปแบบของธุรกิจ ทุนจดทะเบียนเริ่มต้น ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ จำนวนพนักงาน และรายได้ต่อปีแตกต่างกัน

6. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีรูปแบบของธุรกิจ ทุนจดทะเบียนเริ่มต้น ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ จำนวนพนักงาน และรายได้ต่อปีแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Characteristics of Learning Organization) โดยประยุกต์จากแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของ Garvin, DA.(1998 : 33 - 50) ประกอบด้วย

- 1.1 การแก้ปัญหาอย่างมีระบบ (Systematic Problem Solving)
- 1.2 การทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ (Experimentation with New Approaches)
- 1.3 การเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนและเรื่องในอดีต (Learning from Their

Own Experiences and Past History)

1.4 การเรียนรู้จากประสบการณ์และวิธีการที่ดีที่สุดของผู้อื่น (Learning from the Experiences and Best Practices of Others)

1.5 การถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (Transferring Knowledge Quickly and Efficiently)

2. ประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Efficiency of Human Resources Management) โดยประยุกต์จากแนวคิดแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของ (จิระจิตต์ บุนนาค. 2541 : 4-5 ; อ้างอิงมาจาก ศิรินทิพย์ ศรีสุราษ. 2550 : 4)

ประกอบด้วย

- 2.1 ความสอดคล้องกับกลยุทธ์ธุรกิจ (Congruence with Business Strategy)
- 2.2 การมุ่งเน้นประสิทธิผล (Effectiveness Orientation)
- 2.3 ศักยภาพการแข่งขันทางด้านทุน (Cost Competitiveness)
- 2.4 ความคล่องตัวในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Administration Liquidity)
- 2.5 การให้บริการที่รวดเร็ว (Timeliness)
- 2.6 ความเป็นมืออาชีพ (Professional Services)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1,415 คน (ศูนย์สารสนเทศโรงงานอุตสาหกรรม. 2551 : เว็บไซต์)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 302 คน โดยเป้าหมาย Krejcie และ Morgan (บุญชน ศรีสะอาด. 2545 : 187) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

2. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 25 มีนาคม – 25 พฤษภาคม 2551

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 กลุ่มที่ 1 การทดสอบความสัมพันธ์ และผลกระทบของคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์

4.2 กลุ่มที่ 2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้วยการประเมินค่า ได้แก่ รูปแบบของธุรกิจ ทุนจดทะเบียนเริ่มต้น ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ จำนวนพนักงาน และรายได้ต่อปี แตกต่างกัน

ด้วยการประเมินค่า ได้แก่ คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์

สมมุติฐานของการวิจัย

1. คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. ธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีรูปแบบของธุรกิจ ทุนจดทะเบียนเริ่มต้น ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ จำนวนพนักงาน และรายได้ต่อปี แตกต่างกัน มีคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน

4. ธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีรูปแบบของธุรกิจ ทุนจดทะเบียนเริ่มต้น ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ จำนวนพนักงาน และรายได้ต่อปี แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างความความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงาน และรายได้ต่อเดือนในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย ลักษณะของกิจการ

รูปแบบของธุรกิจ ประเภทของธุรกิจ ทุนเริ่มต้น ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ จำนวนพนักงาน และรายได้ต่อปีจากการดำเนินงาน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) จำนวน 25 ข้อ ได้แก่ ด้านการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ จำนวน 5 ข้อ ด้านการทดลองใช้วิธีการใหม่ๆ จำนวน 5 ข้อ ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนและเรื่องในอดีต จำนวน 5 ข้อ ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์และวิธีการที่ดีที่สุดของผู้อื่น จำนวน 5 ข้อ ด้านการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ ด้านความสอดคล้องกับกลยุทธ์ธุรกิจ จำนวน 5 ข้อ ด้านการมุ่งเน้นประสิทธิผล จำนวน 5 ข้อ ด้านศักยภาพการแข่งขันทางด้านต้นทุน จำนวน 5 ข้อ ด้านความคล่องตัวในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 5 ข้อ ด้านการให้บริการที่รวดเร็ว จำนวน 5 ข้อ ด้านความเป็นมืออาชีพ จำนวน 5 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

6.2 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้ เทคนิก Item - total Correlation ซึ่งคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.811 - 0.895 (ตาราง 54 ภาคผนวก ข) และประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.887 - 0.955 (ตาราง 54 ภาคผนวก ข)

6.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์效ลฟ้า (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาก (Cronbach) ซึ่งคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีค่าสัมประสิทธิ์效ลฟ้า อยู่ระหว่าง 0.866 - 0.904 (ตาราง 55 ภาคผนวก ข) และประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีค่าสัมประสิทธิ์效ลฟ้า อยู่ระหว่าง 0.919 - 0.956 (ตาราง 55 ภาคผนวก ข)

7. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์อีกครั้งเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามมีจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย
2. ขอหนังสือราชการจากคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยแนบพร้อมกับแบบสอบถามส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามถึงผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs โดยเริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม 2551 จำนวน 302 ชุด ตามที่ที่อยู่ของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs โดยแนบซองจดหมายตอบกลับไปพร้อมกับแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดให้ส่งจดหมายตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม
4. เมื่อครบกำหนด 15 วัน มีแบบสอบถามตอบที่สมบูรณ์กลับมา จำนวน 100 ฉบับ ซึ่งมีแบบสอบถามถูกตีกลับเนื่องจากข้อกิจกรรมไม่ทราบที่อยู่ใหม่ จำนวน 5 ฉบับ มีแบบสอบถามที่เนื้อความไม่สมบูรณ์ จำนวน 3 ฉบับ ผู้วิจัยจึงคิดตามด้วยการสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์เพิ่มเติม และมีแบบสอบถามเลิกกิจการ จำนวน 14 ฉบับ ผู้วิจัยจึงคิดตามด้วยการสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์เพิ่มเติม และเมื่อครบกำหนดวันที่ 25 พฤษภาคม 2551 ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสอบถามอีกครั้งปรากฏว่ามีจำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 153 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 56.93 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 60 วัน
5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวมรวมได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้วิธีประมาณผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำข้อมูลที่รวมรวมได้มามาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้วิธีประมาณผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยนำข้อมูลที่รวมรวมได้มามาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้วิธีการ

ประมวลผลทางเดลกสถิติเชิงพรรณนา นำข้อมูลที่ร่วบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่ กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินงานวิจัย โดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถามดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 99 - 100)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

จากนั้นหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของ ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตาม รูปแบบของธุรกิจ ประเภทธุรกิจ ทุนจดทะเบียน ระยะเวลาในการดำเนินงาน จำนวนพนักงาน และรายได้ต่อปี ของกิจการ โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance : ANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคุณ (Multivariate Analysis of Variance : MANOVA)

ตอนที่ 5 การทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคุณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคุณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคุณและการสร้างสมการพยากรณ์

ตาราง 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวม (HRM) ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	HRM	LOS	LOE	LOL	LOP	LOT	VIF
$\bar{X}$	3.774	4.033	3.72	3.796	3.777	3.715	
S.D.	0.687	0.722	0.687	0.744	0.744	0.810	
HRM	-	0.804*	0.781*	0.775*	0.809*	0.813*	
LOS		-	0.837*	0.807*	0.775*	0.788*	4.339
LOE			-	0.815*	0.836*	0.808*	5.018
LOL				-	0.842*	0.740*	4.558
LOP					-	0.856*	6.179
LOT						-	4.596

จากตาราง 40 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น multicollinearity ดังนี้ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้มีค่าตั้งแต่ 4.339 - 6.179 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black. 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.804 – 0.813 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การลดตอยแบบพหุคุณและสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวม (HRM) ได้ดังนี้

$$HRM = 0.493 + 0.266LOS + 0.024LOE + 0.133LOL + 0.178LOP + 0.253LOT$$
 ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวม (HRM) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 91.32$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.740 (ตาราง 2) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้แต่ละด้านกับตัวแปรตามประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวม (HRM) ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การทดสอบกับประสิทธิภาพการบริหาร
ทรัพยากรมนุษย์โดยรวม (HRM) ของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้	ประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การทดสอบ	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.493	0.164	3.006	0.003*
ด้านการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ	0.266	0.081	3.301	0.001*
ด้านการทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ	0.024	0.080	0.302	0.763
ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองและเรื่องในอดีต	0.133	0.080	1.651	0.101
ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์และวิธีการที่ดีที่สุดของผู้อื่น	0.178	0.093	1.910	0.058
ด้านการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	0.253	0.074	3.419	0.001*

$$F = 91.32 \quad p = 0.000 \quad AdjR^2 = 0.740$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ (LOS) และด้านการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (LOT) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวม (HRM) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ 1 และ 5 สำหรับคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวม (HRM)

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจ SMEs สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

- ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs มีความคิดเห็นด้วยกันว่ามีคุณลักษณะขององค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวม ด้านการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ ด้านการทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองและเรื่องในอดีต ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์และวิธีการที่ดีที่สุดของผู้อื่น และด้านการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ในการดำเนิน

ธุรกิจในยุคปัจจุบัน ทุกองค์กรต้องการก้าวทันภัยแเปล่งขันและก้าวล้ำๆ ไปข้างหน้า จึงต้องอาศัยพัฒนาศักยภาพของพนักงาน เพื่อให้สามารถนำองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ สถาคัลล์องก์แนวนิคิดของ (Senge. 1994 : 125) กล่าวว่า องค์กรที่สามารถได้เพิ่มขีดความสามารถของคนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์กร เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่บุคคลในระดับต่าง ๆ ต้องการอย่างแท้จริง เป็นองค์การที่มีรูปแบบความคิดใหม่ ๆ (Patterns of Thinking) และแตกต่างของความคิดให้เกิดขึ้นเป็นที่ประданา และแรงบันดาลใจร่วมกัน (Collective Aspiration) ของสมาชิกในองค์การ และมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องถึงวิธีการการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และเรียนรู้ไปด้วยกันทั้งองค์การ สถาคัลล์องก์แนวนิคิดของ (Marquardt. 1996 : 19) กล่าวว่า องค์กรที่มีการเรียนรู้อย่างเต็มพลังของสมาชิกในการรวบรวมจัดการและใช้ความรู้เพื่อผลสำเร็จขององค์กร และแปลงสภาพไปเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องขององค์กร อีกทั้งมีการให้อำนาจผู้คนทั้งในและนอกองค์กรในการเรียนรู้งานที่ทำรวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนรู้และเพิ่มผลผลิต สถาคัลล์องก์แนวนิคิดของ (Garvin. 2000) กล่าวว่า การแก้ปัญหาอย่างมีระบบที่ดีต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม และแก้ไขปัญหาร่วมกัน สถาคัลล์องก์แนวนิคิดของวีรุช นามะศิรานนท์ (2545 : 69) กล่าวว่า การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม จะเป็นผลให้เกิดการถ่ายทอดและเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ แก่หัวหน้าระหว่างกันและกัน เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานให้ได้อย่างดีเลิศเห็นอกว่า ภัยแเปล่งขันทั้งปวง และมีระดับของการพัฒนาการในความสามารถขององค์กรที่เป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งกว่าความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในกระแสของโลกกวิตน์ที่จะมีผลต่องค์กรนั้น ๆ การพัฒนาขององค์กรเรียนรู้เป็นหนึ่งในความหวังของระบบราชการและธุรกิจยุคใหม่ของไทย ที่จะนำไปองค์กรให้มีการพัฒนาเจริญก้าวหน้าไปสู่ความสำเร็จและมีศักยภาพในการแข่งขันได้ในเวทีการค้าสากลรวมถึงจะมีความได้เปรียบที่ยั่งยืนตลอดไป

2. ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวม อยู่ในระดับมาก ด้านความสอดคล้องกับกลยุทธ์ธุรกิจ ด้านการมุ่งเน้นประสิทธิผล ด้านศักยภาพการแข่งขันทางด้านต้นทุน ด้านความคล่องตัวในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการให้บริการที่รวดเร็ว และด้านความเป็นมืออาชีพ เนื่องจากสภาพปัจจุบันองค์กรจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีการพัฒนาศักยภาพพนักงานให้มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และสนับสนุนความรู้ความสามารถของพนักงานให้เพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา สถาคัลล์องก์แนวนิคิดของสมชาย หริรุณกิตติ (2542 : 9) กล่าวว่า การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมนุษย์เป็นนโยบายและการปฏิบัติของธุรกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นกิจกรรมที่ออกแบบเพื่อจัดหาความร่วมมือกับทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร เป็นหน้าที่หนึ่งขององค์กรซึ่งทำให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดจากการใช้พนักงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร และเป้าหมายเฉพาะของบุคคล สถาคัลล์องก์แนวนิคิดของศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2535 : 50) กล่าวว่า การวางแผน การจัดองค์กร การอ่านวิเคราะห์ เสรีรัตน์ และคณะ (2535 : 50)

และการควบคุมเกี่ยวกับการสรรหารา การพัฒนา ร่างกายค่าตอบแทน การประสานประโภช์ การรำรักษายา และการพั้นจากงานของทรัพยากรมนุษย์ ถึงเหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญของทุกองค์กรที่มีจุดหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ ของห้องส่วนบุคคล องค์กร และสังคมโดยส่วนรวม หลักการที่สำคัญของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คือการจัดพนักงานเข้าทำงานให้เหมาะสมกับงาน โดยมุ่งตอบสนองวัตถุประสงค์หลักคือ การใช้ทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดความล้อคงกับงานวิชาชีพของมนุษย์ ศาสตร์รวม (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า หน่วยงานทรัพยากรมนุษย์จะต้องจัดองค์กรให้สอดคล้องกับการดำเนินงานรวมขององค์กรซึ่งต้องคำนึงถึงปัจจัยสำคัญ เช่น ผู้บริหาร ขนาดและโครงสร้างขององค์กร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและปัจจัยภายนอก เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร โดยเฉพาะในสถานการณ์ปัจจุบันที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง นอกจากนี้บุคคลที่ต้องปฏิบัติงานภายใต้องค์กรสมควรจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในลักษณะของงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานภายใต้องค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนทรัพยากรมนุษย์เป็นงานสำคัญที่นักบริหารทรัพยากรมนุษย์ต้องปฏิบัติเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้แผนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ โดยการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ที่เหมาะสมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพในแต่ละช่วงเวลาการฝึกอบรม ถือเป็นกระบวนการการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการทรัพยากรมนุษย์ กระบวนการนี้จะถูกนำมาใช้ในการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ และทักษะดิจิทัลของบุคคลเพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ถึงแม้ว่างค์กร จะมีกระบวนการสรรหารา และการคัดเลือกบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ สามารถคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานมากว่างาน ได้แต่ไม่ได้เป็นหลักประกันต่อความสำเร็จขององค์กรในอนาคต เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ไม่หยุดยั้ง เพื่อความเหมาะสมในการปฏิบัติงานจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรจะต้องมีการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากรของตนให้มีศักยภาพ มีความพร้อมและมีความตื่นตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

3. ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่มีทุนจำกัดเป็นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยกันว่า คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวม ด้านการปัญหาอย่างมีระบบ ด้านการทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคนและเรื่องในอดีต ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์และวิธีการที่ดีที่สุดของผู้อื่น ด้านการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพแตกต่างกัน เนื่องจากทุกองค์กรที่ต้องการก้าวทันคู่แข่งขันและก้าวสำคัญๆ แข่งขันจะต้องเรียนรู้วิธีการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดผล ความรู้ก็จะถูกบูรณาการไปเป็นภูมิปัญญาจะถูกขยายเป็นทรัพยากรที่สำคัญสุดของธุรกิจถือเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งของธุรกิจ เพื่อพัฒนาศักยภาพของพนักงานให้สามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ องค์กรที่สามารถพัฒนาพนักงานของตนเอง ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและรวดเร็วกว่าคู่แข่ง ได้เปรียบคู่แข่งขัน มี

ความพร้อมที่จะใช้ความรู้และความสามารถของพนักงานทุกระดับให้ปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ซึ่งจำนวนทุนดังที่เบียนเริ่มต้นແتكต่างกันจะเป็นตัวชี้วัดการมีการเรียนรู้ขององค์กรว่ามีมากน้อยແتكต่างกันได้ สอดคล้องกับแนวคิดของบินทร์ วิจารณ์ และวีระพุฒามาฆศิรานนท์ (2544 : 34-47) กล่าวว่า การเรียนรู้ขององค์กร เป็นการลงทุนในทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อธุรกิจ ช่วยเพิ่มศักยภาพการบริหาร ที่ดีกว่าเดิม และเพิ่มขีดความสามารถในการทำกำไรได้มากขึ้นช่วยให้ธุรกิจมีความสามารถในการปรับตัว และการเอาตัวรอดได้ในสภาพแวดล้อมของการแข่งขันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้ธุรกิจมีศักยภาพเพิ่มขึ้นในทุกด้าน สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลา เนื่องจากพนักงานพร้อมที่จะทำงานใหม่ ๆ และปรับตัวเข้ากับบทบาทต่าง ๆ ได้เร็วขึ้นเป็นประ遼ชน์ต่อการ โดยขยายสันเปลี่ยนเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในช่วงของการแข่งขันที่เข้มข้นได้เปรียบคู่แข่งขัน และคงความสามารถในการแข่งขันไว้ได้อย่างยั่งยืน ซึ่งกลุ่มธุรกิจที่มีทุนมากกว่าอาจมีศักยภาพในการบริหารการเรียนรู้ได้ดีกว่า

4. ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่มีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยกันว่า การมีคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพแตกต่างกัน เนื่องจากธุรกิจจำเป็นต้องการบริหารองค์กรให้ทันกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน เพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจโดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานศึกษางาน ฝึกอบรม จัดทำโปรแกรมการทำงานที่ดีและถ่ายทอดความรู้ และเปลี่ยนประสบการณ์ใหม่ ๆ สามารถประสานงานกันได้อย่างรวดเร็ว มีการจัดตั้งทีมปฏิบัติงานข้ามสายงาน ให้เกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้ระหว่างกลุ่มงาน ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

5. ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่มีรายได้ต่ำปีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยกันคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ เนื่องจาก บริษัทขนาดใหญ่ให้ความสำคัญกับ การทำงานที่เป็นระบบ เพื่อช่วยให้การดำเนินคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ (Marqfrardt และ Reynolds 1994 : unpaged) กล่าวว่า การเรียนรู้ขององค์กรที่ดีต้องมีโครงสร้างที่เหมาะสม (Appropriate Structure) ไม่มีขั้นบังคับ บัญชามากเกินไปมีความยืดหยุ่นคล่องตัวมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานแต่ละหน่วยงาน สามารถประสานความร่วมมือกันได้เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้เป็นทีมและควรมีการเพิ่มอำนาจความรับผิดชอบในงาน (Empowerment) โดยสนับสนุนและเปิดโอกาสให้พนักงานมีการเรียนรู้ มีอิสระในการตัดสินใจ กระจายความรับผิดชอบและการตัดสินใจไปสู่ระดับล่างหรือผู้ปฏิบัติเพื่อให้มีศักยภาพในการเรียนรู้ภายใต้กลยุทธ์และแผนงานขององค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของวีระวนะ มะฆะศรีราษฎร์ (2542 : 11) กล่าวว่า การเรียนรู้ขององค์กรที่ผู้บริหารมีการมุ่งเน้นให้องค์กรและพนักงานมีกระบวนการทำงานที่เพียบพร้อมไปด้วยประสิทธิภาพและมีผลการปฏิบัติงาน เปี่ยมไปด้วย

ประสิทธิผล สามารถปรับตัวตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและปัจจัยในองค์กรได้ อย่างเหมาะสม ทำให้สามารถสร้างโอกาสใหม่ ๆ ทางธุรกิจและปรับอุปสรรคให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานเพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมายได้

6. ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่มีทุนจดทะเบียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยกันว่า กับ ประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวมแตกต่างกัน เนื่องจากธุรกิจ SMEs เป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันอย่างรุนแรง จึงจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพในการดำเนินธุรกิจให้มีคุณภาพที่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งขันได้ ทุนจดทะเบียนจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการลงทุนเพื่อจัดหาทรัพยากรที่ทันสมัยมาใช้ในการคิดค้น พัฒนา และวิจัย เพื่อนำเสนอสินค้าและบริการใหม่ที่แตกต่างจากคู่แข่งขัน ซึ่งถือเป็นการลงทุนที่ต้องการมีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อคงสนองความต้องการของลูกค้าได้ก่อนคู่แข่งขัน ซึ่งจำนวนทุนจดทะเบียนแตกต่างกันจะเป็นตัวชี้วัดในการบริหารจัดการธุรกิจ สอดคล้องกับแนวคิดของ (ยงยุทธ พุพงศ์ศิริพันธ์ และคณะ 2546) กล่าวว่า ธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมทั้งทางด้านเงินทุน ทรัพยากรมนุษย์และมีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจมายาวนาน ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนานวัตกรรม โดยได้มีการจัดสรรงบประมาณในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทั้งทางเทคโนโลยีและ ทรัพยากรมนุษย์จากผลกำไรของบริษัท มากกว่าบริษัทที่มีเงินทุนน้อย เนื่องจากนวัตกรรมเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้บริษัทแตกต่างจากบริษัทอื่น ๆ นำมาซึ่งความได้เปรียบในการแข่งขัน และบริษัทขนาดใหญ่ยังได้จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการค้นคว้าวิจัย เพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า ทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจต่องานวัตถุประสงค์ของบริษัทที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของไพรวรรษ โยธาสุภาพ (2548: บทคัดย่อ) พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทยที่มีระยะเวลาในการดำเนินงาน จำนวนพนักงาน รูปแบบธุรกิจ ทุนจดทะเบียนแตกต่างกันจะให้ความสำคัญในเรื่องความรู้ความสามารถในการจัดการ โดยรวม ด้านการเรียนรู้องค์กรและด้านการทำงานเป็นทีมแตกต่างกัน ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทยที่มีระยะเวลาการดำเนินงานแตกต่างกันให้ความสำคัญในเรื่องความยืดหยุ่นเชิงกลยุทธ์แตกต่างกัน และผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทยที่มีทุนจดทะเบียนแตกต่างกันให้ความสำคัญในเรื่องการสร้างเครือข่ายแตกต่างกัน ความรู้ความสามารถด้านการจัดการ ด้านการเรียนรู้องค์กร ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการสร้างเครือข่ายธุรกิจมีผลกระทบกับผลการดำเนินงานขององค์กร ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงและพัฒนาระบวนการบริหารจัดการให้ทันสมัย โดยเน้นที่ความรู้ ความสามารถขององค์กรถือว่าเป็นปัจจัยและกลไกหลักในการผลักดันให้ธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบผลสำเร็จมั่นคงและสามารถอยู่รอดได้ในระยะยาว และเป็นกรอบอย่างดีในการกำหนดกลยุทธ์ธุรกิจ ทั้งในด้านการบริหารจัดการและด้านผลการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน

7. คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวม ด้านความสอดคล้องกับกลยุทธ์ธุรกิจ ด้านการมุ่งเน้นประสิทธิผล ด้านศักยภาพการแข่งขันทางด้านต้นทุน ด้านความคล่องตัวในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านความเป็นมืออาชีพ เนื่องจากการเรียนรู้การแก้ปัญหาอย่างมีระบบจะช่วยให้พนักงานเข้าใจในระบบงานและกระบวนการทำงาน โดยมีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์และปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ผู้ประกอบการจึงได้มีการสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมและเรียนรู้จากแหล่งความรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ได้ทำงานร่วมกันเป็นทีม ในการวิเคราะห์ปัญหา หรือสถานการณ์ต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวคิดของสมิต สัชเมธ (2538 : 111 – 114) กล่าวว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรปัจจุบันต้องเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการจากแบบดั้งเดิม คือ จากการฝึกอบรมเพื่อแก้ปัญหาการทำงานเป็นครั้งคราว หรือการส่งพนักงานไปศึกษาเพิ่มเติมเป็นรายๆ ไปลายเป็นการเรียนรู้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง และเนื้อหาของ การเรียนรู้ก็ไม่นิ่็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับงานในความรับผิดชอบเท่านั้น แต่ยังต้องเรียนรู้ข้ามสายงาน เรียนรู้เรื่องภายในองค์กร เรียนรู้ภาวะแท้จริงภายในองค์กรอีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ วีระวัฒน์ ปันนิตามัย (2544 : 24-50) กล่าวว่า การพัฒนาความสามารถของพนักงานโดยการฝึกฝนให้พนักงานได้เกิดการเรียนรู้ จากการปฏิบัติ (Action Learning) ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นมากกับการพัฒนาบุคคลและองค์กรในปัจจุบัน ด้วยการให้บุคคลเรียนรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน นำปัญหานั้นมาแกลกเปลี่ยนอกป้ายเพื่อช่วยกันหาทางออก ยอมรับฟังคำวิจารณ์ ข้อเสนอแนะของผู้เสนอ ซึ่งเป็นการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของคือการคิดแก้ปัญหาร่วมกัน ได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันจากการปฏิบัติ และนำไปสู่วิธีการสร้างฐานองค์ความรู้ในองค์กร ที่ก่อตั้งมาจากข้อมูล (Data) และสารสนเทศ (Information) ประกอบกับเป็นองค์ความรู้ (Knowledge) ผสมผสานกับประสบการณ์ (Experience) และทักษะ(Skill) ที่สั่งสมมาก่อนให้เกิดเป็นภูมิปัญญา (Wisdom) ที่มีความเคลื่อนไหวถ่ายโอนความรู้ ข้อมูล ข่าวสารกันอย่างสม่ำเสมอและพัฒนาไปสู่ “องค์กรแห่งการเรียนรู้”

8. คุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านการถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวม ด้านความสอดคล้องกับกลยุทธ์ธุรกิจ ด้านการมุ่งเน้นประสิทธิผล ด้านศักยภาพการแข่งขันทางด้านต้นทุน ด้านความคล่องตัวในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านความเป็นมืออาชีพเนื่องจาก มีการกำหนด กลยุทธ์ที่เหมาะสมวางแผนแนวทางการพัฒนาบุคลากรในองค์กรและเมื่อทุกคนในองค์กรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เมื่อพนักงานได้รับการพัฒนา กิจกรรมมีการกำหนดค่าตอบแทนของพนักงานอย่างเหมาะสมตามผลการปฏิบัติงาน ทำให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ทำให้กิจกรรมมีการลงทุนด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพนำไปสู่ การลดต้นทุน และมี

ประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ก่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ลดคลัดลงกับแนวคิดของจรัจิต์ บุนนาค (2541 : 1 – 6) กล่าวว่า องค์กรที่มีศักยภาพการเปลี่ยนทางด้านดั้นทุน จะมีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณนำไปลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน รวมทั้งองค์กรที่มีความเป็นมืออาชีพ สามารถจัดสร้างงานให้กับพนักงานได้อย่างเหมาะสม ซึ่งพนักงานที่มีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพ และความชำนาญจะช่วยสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันให้กับองค์กร ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของสุพานี สถาญญาวนิช (2544: 338) กล่าวว่า ผู้บริหารของธุรกิจจะต้องมีการวางแผนให้เหมาะสม เพื่อให้มีเวลาเพียงพอ กับการตัดสินใจเรื่องราวด้วย ๆ ในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ โดยต้องสามารถพิจารณาคิดถึงต่าง ๆ ให้เหมาะสม เช่น อะไรเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องพิจารณา ก่อน อะไรเป็นเรื่องสำคัญรองลงมา ก็ พิจารณาทีหลัง อะไรเป็นเรื่องสำคัญออยก์ไม่ควรไปเสียเวลามากในการพิจารณา เมื่อธุรกิจมีการบริหารเวลาได้อย่างเหมาะสมย่อมทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพอย่างแน่นอน สอดคล้องกับแนวคิดของภูศิษย์ น้อยแสง (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า หน่วยงานบริหารทรัพยากรมนุษย์ของบริษัทในเครือซิมันต์ไทย มีบทบาทการบริหารทรัพยากรมนุษย์ใน ด้านความเชี่ยวชาญด้านการจัดการมากที่สุด โดยมีความชัดเจนในเรื่อง การปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และบทบาทที่บริษัทมีน้อยที่สุด ได้แก่ บทบาทในด้านกลยุทธ์พันธมิตร สำหรับบทบาทด้านความสำเร็จของลูกจ้าง และด้านการเปลี่ยนตัวแทนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก เช่นเดียวกัน ในภาพรวมบริษัทในเครือซิมันต์ไทยมีบทบาททั้ง 4 ด้านอยู่ในเกณฑ์มาก ผู้บริหารทรัพยากรมนุษย์มีความเห็นต่อการสร้างผลงานเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายขององค์กร โดยหน่วยงานบริหารทรัพยากรมนุษย์ควรเพิ่มบทบาทด้านกลยุทธ์พันธมิตรและการเรียนรู้ระบบการบริหารงานใหม่ ๆ รวมทั้งการนำเครื่องมือ (Tool) การบริหารทรัพยากรมนุษย์มาใช้ให้มากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Zahid, James และ Nellarine (2007 : 74 – 89) พบว่า การใช้ระบบข้อมูลทรัพยากรมนุษย์ (HRIS) จะช่วยยืดให้มืออาชีพนำข้อมูลไปใช้ในฐานะผู้วางแผนกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการเพิ่มประโยชน์และประสิทธิภาพ HRIS มีการนำมาใช้กับองค์กร ทุกขนาดแม้ว่ามีความแตกต่างกันอย่างมาก แต่ก็สามารถใช้ในปัจจุบัน ระหว่างนี้บริษัทที่มีขนาดแตกต่างกัน หรือผลกระทบของ HRIS ที่มีต่ออาชีพของนักจัดการ HR เราพัฒนาและบริหารการสำรวจและสารสนเทศโครงสร้างใน การประเมินและเปรียบเทียบ ของเขตเฉพาะในการใช้และนำไปสู่การจัดแบ่งประเภทสิ่งของซึ่งใช้ ครอบการพิจารณาตามหลักวิชาการและการเปรียบเทียบ เราใช้วิธีการมากกว่านั้น ในการใช้ HRIS เป็นกลยุทธ์ เห็นได้ชัดว่าเป็นการเพิ่มประโยชน์แก่องค์กร และกระทบต่อผู้มีอาชีพ การจัดการ HR สิ่งเหล่านี้เป็นการเปรียบเทียบโดยมีอาชีพคนอื่น ๆ ซึ่งนำ HRIS มาใช้เป็น MIS

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ควรให้ความสำคัญกับคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ในทุกด้าน เพราะคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นแนวความคิดทางการตลาดที่สอดคล้องกับสภาพการณ์แข่งขันธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งช่วยให้ธุรกิจที่นำคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ไปปฏิบัติเกิดศักยภาพในการแข่งขันทางธุรกิจ

1.2 ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจากการเรียนรู้ช่วยให้ธุรกิจมีประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่แตกต่างจากเดิม และ ประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์สามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า และเรา จำเป็นต้องมีประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลง ได้อย่างรวดเร็ว

1.3 ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ควรให้ความสำคัญและศึกษาถึงประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์แบบระยะยาวในเชิงธุรกิจกับลูกค้าเพื่อศึกษาพฤติกรรมของลูกค้า วิเคราะห์ความต้องการของลูกค้า จะทำให้ได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย เพื่อให้ทราบข้อมูลร่วมกันทั้งสองฝ่ายส่งผลให้เกิดความพร้อมในการผลิตสินค้าและบริการใหม่ให้ทันกับความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป

1.4 ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ควรให้ความสำคัญกับความมีประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อการดำเนินการแข่งขันทางด้านศักยภาพ และมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ การบริการที่รวดเร็ว และความเป็นมืออาชีพ ซึ่งเป็นผลสะท้อนจากการมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของผู้มีส่วนร่วมทุกๆ คนในองค์กร จะทำให้ผู้บริโภค มีความเชื่าใจอันดีต่อภาพลักษณ์ของกิจการ ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจเกิดประสิทธิภาพในการแข่งขันหนึ่งอีกด้วย

1.5 ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำโครงการสาธิตต่างๆ เพื่อเป็นการทดลอง ค้นหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาปรับใช้กับการพัฒนาองค์กร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ความมีการศึกษาวิจัยผลกระทบต่อคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในกลุ่มธุรกิจอื่น

2.2 ความมีการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบกับธุรกิจในกลุ่มอื่น โดยเปลี่ยนพื้นที่เป้าหมาย

2.3 ความมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผู้ปฏิบัติการมากกว่าผู้ประกอบการหรือกลุ่มตัวอย่างที่มีความเป็นสากลมากขึ้นและมีขนาดใหญ่ขึ้น ทำให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น และมีผลการวิจัยที่นำไปใช้ได้ประโยชน์ในด้านการพัฒนาผู้นำองค์กรต่อไป

2.4 ความมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นตัวผลักดันให้เกิดคุณลักษณะองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้ตัวแปรตามตัวอื่นที่ส่งผลกระทบต่อความได้เปรียบในการแข่งขันกับธุรกิจอื่น ๆ

2.5 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรจะเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรณีการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เข้าใจมากขึ้น เพื่อให้ผลวิจัยที่ละเอียดและเกิดประโยชน์สูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- จรัจิต์ บุนนาค. (2541). “การบริหารทรัพยากรุ่นใหม่,” วารสารบริหารธุรกิจ. 6(78) : 41 ; เมษายน – มิถุนายน.
- ดนัย เทียนพูด. การออกแบบและพัฒนาความรู้ในองค์กร. (2545). กรุงเทพฯ : นาโภคด้า.
- ธนานันท์ ศาสตร์อมร. (2548). วิธีการบริหารจัดการที่ดี : กรณีศึกษาการมุ่งเน้นทรัพยากรุ่นใหม่ บริษัทโลอ่อน ประเทศไทย จำกัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชุม ศรีสะօด. การวิจัยเมืองต้น. (2545). พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวิริยาสาส์น.
- ไพรวรรรณ โยธาสุภาพ. (2548). ผลกระทบของความรู้และความสามารถขององค์กรที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิชาชีวศึกษาด้านภาษาและขนาดย่อมไทย. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฤทธิ์ น้อยแสง. (2545). บทบาทการบริหารทรัพยากรุ่นใหม่ของบริษัทในเครือชิเม็นตี้ไทย. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยงยุทธ พุพงศ์ศิริพันธ์ และคณะ. (2546). การจัดการการตลาด. กรุงเทพฯ : เพียร์สันเอ็ดดูเคชั่นอินโคไซน่า.
- วีรวัฒน์ ปันนิตามัย. (2544). การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ = Learning Organization Development. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เพอร์เน็ท.
- วีระพุช มา麝ศิรานนท์. (2542). คัมภีร์บริหารองค์กรเรียนรู้สู่ TQM. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เพอร์เน็ท.
- ศิรินทิพย์ ศรีสุราช. (2550). ผลกระทบของประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรุ่นใหม่ต่อผลการดำเนินงาน ของสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : พัฒนศึกษา.
- สมชาย หิรัญกิตติ. (2542). การบริหารทรัพยากรุ่นใหม่. กรุงเทพฯ : ชีรัฟลีมและไซเท็กซ์.
- สมิต สัชฌก. (2538). “การพัฒนาหน่วยงานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้,” For Quality Journal. 28 (10) : 111-114 ; พฤศจิกายน-ธันวาคม.

- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2544). ความสำคัญของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม. <<http://www.sme.go.th>> ขันวคม 9, 2550.
- สุพานี ศุภษร์วนิช. (2544). การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. องค์การเรียนรู้. (2549). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธรรมสกาว.
- Garvin, DA. (1993). "Building a learning Organization." *Havard Business Review*. 73(4) : 78-91 ; July – August.
- Marquardt, M. and A. Reynolds. (1994). *The Global Learning Organization*. New York : IRWIN.
- Senge, P.M. (1994). *The Fifth Discipline : The Art and Practice of the Learning Organization*. New York : Doubleday.
- Zahid Hussain, James Wallace and Nelialine E. Cornelius. (2007). "The Use and Impact of Human Resource Information Systems on Human Resource Management Professionals," *Information & Management*. 44(1) : 74–89 ; January.